

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 126/24

Luksemburgā, 2024. gada 30. augustā

Eiropas Savienības Tiesas Reglamentā un Vispārējās tiesas Reglamentā 1. septembrī stāsies spēkā būtiski grozījumi

Ar jaunajām tiesību normām īstenoti Eiropas Savienības Tiesas statūtu grozījumi un padarīta mūsdienīgāka tiesvedība abās tiesās

Tiesa un Vispārējā tiesa ir grozījušas katra savu **reglamentu**, lai īstenotu Eiropas Savienības Tiesas statūtu grozījumus, par kuriem lēmis Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome ¹. Vienlaikus jaunās tiesību normas padara mūsdienīgāku un vienkāršāku tiesvedību abās tiesās. Tiesas un attiecīgi Vispārējās tiesas iesniegtos grozījumu projektus jūnijā apstiprinājusi Eiropas Savienības Padome, pirms tos jūlijā oficiāli pieņēma katra tiesa ². Turklāt Tiesa ir apstiprinājusi jaunu **Praktisku norādījumu lietas dalībniekiem** par Tiesā iesniegtajām lietām versiju ³ un Vispārējā tiesa – jaunu Vispārējās tiesas Reglamenta **izpildes praktisko noteikumu** versiju ⁴.

Statūtu grozījumu īstenošana

Ar daļu no jaunajām tiesību normām paredzēts īstenot Eiropas Savienības Tiesas statūtu grozījumus. Konkrētāk – tās ir tiesību normas, kas nepieciešamas, lai veiktu daļēju Tiesas prejudiciālās kompetences nodošanu Vispārējai tiesai; tā piemērojama no 2024. gada 1. oktobra ⁵.

Tiesas Reglamenta grozījumi vispirms precizē **kārtību, kādā tiek veiktas sākotnējās darbības ar Tiesā iesniegtajiem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, lai noteiktu kompetento tiesu to izskatīšanai**. Ar šiem grozījumiem tiek arī ieviesti vajadzīgie noteikumi, lai nodrošinātu, ka **lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurus Vispārējā tiesa nosūta Tiesai**, pamatojoties uz to, ka ir nepieciešams principiāls lēmums, kas var ietekmēt Savienības tiesību vienotību vai konsekvenci, tiek izskatīti ātri. Visbeidzot – tajos ir noteikta **kārtība, kādā pieņemamā termiņā pēc lietas izskatīšanas pabeigšanas tiešsaistē dara pieejamus** ieinteresēto personu rakstveida apsvērumus, ko tās iesniegušas **prejudiciālā nolēmuma tiesvedībās**, kurās nolēmums tiks pieņemts pēc 2024. gada 1. septembra, ja vien kāda ieinteresētā persona pret to **neiebilst**. Jaunajos **praktiskajos norādījumos lietas dalībniekiem** ir ietverti precizējumi par to, kā iesniedzami šādi iebildumi.

Vispārējās tiesas Reglamenta grozījumi attiecas, pirmkārt, uz atsevišķiem **Vispārējās tiesas struktūras un organizācijas** aspektiem. Konkrēti – tie paredz starp piecu tiesnešu palātām un virspalātu, kas izskata lietas piecpadsmit tiesnešu sastāvā, izveidot **viduspalātu**; tajā būs **deviņi tiesneši**, un tās priekšsēdētājs būs **Vispārējās tiesas priekšsēdētāja vietnieks**. **Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu** tiks iedalīti **palātām, kuras īpaši norīkotas šādu lietu izskatīšanai** un kurās ir **pieci tiesneši**, neskarot iespēju atkarībā no lietas sarežģītības un nozīmīguma tās nodot citam iztiesāšanas sastāvam. Tiesnešus, kuriem jāpilda **ģenerāladvokāta pienākumi prejudiciālajās lietās**, un tiesnešus, kuriem tie jāaizstāj prombūtnes gadījumā, ievēl Vispārējā tiesa, un viņi palīdz kompetentajam iztiesāšanas sastāvam katrā prejudiciālajā lietā – līdzīgi kā ģenerāladvokāti piedalās tiesvedībā Tiesā. Otrkārt, jaunās tiesību normas paredz **kārtību, kādā Vispārējā tiesa izskatīs lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu**, kurus tai nodevusi Tiesa. Lai valstu tiesām, kā arī ieinteresētajām personām sniegtu tās pašas garantijas, kuras nodrošina Tiesa, **Vispārējā tiesa ir pārņēmusi Tiesas Reglamenta normas, kas piemērojamas**

lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, neskarot pielāgojumus, kas vērsti uz to, lai saglabātu visu Vispārējai tiesai piemērojamo procesuālo normu saskaņotību. Tāpat attiecībā uz darbībām, kas veicamas ar lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, jaunajos **Reglamenta izpildes praktiskajos noteikumos** lielā mērā ievērota Tiesas prakse.

Citi procesuālo normu grozījumi

Citas normas nav saistītas ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu grozījumiem un ir domātas, lai uzlabotu, vienkāršotu un padarītu mūsdienīgāku veidu, kādā Tiesa un Vispārējā tiesa izskata tajās iesniegtās lietas.

Lai ņemtu vērā veselības krīzes laikā iegūto pieredzi, jaunās **Tiesas Reglamenta** normas skaidri paredz iespēju lietas dalībniekiem vai viņu pārstāvjiem **sniegt mutvārdu paskaidrojumus videokonferencē**, ievērojot juridiskos un tehniskos noteikumus, kas precizēti praktiskajos norādījumos lietas dalībniekiem. Tāpat ir precizētas normas saistībā ar **personas datu aizsardzību**, kā arī **procesuālo dokumentu iesniegšanas un izsniegšanas veidu**. Visbeidzot jaunajās normās ir izklāstīta kārtībā, kādā notiek **Tiesas sēžu pārraidīšana**, kas sekmē tiesas pārskatāmību un pieejamību; šī pārraidīšana jau tiek īstenota attiecībā uz mutvārdu paskaidrojumu sniegšanu virspalātas tiesas sēdēs un tiesas sēdēm spriedumu pasludināšanai un secinājumu nolatīšanai.

Jaunajos **praktiskajos norādījumos lietas dalībniekiem**, ko pieņēmusi Tiesa, ir ņemti vērā Tiesas Reglamenta grozījumi un sniegti papildu skaidrojumi par vairākiem praktiskiem jautājumiem saistībā ar tiesvedības rakstveida un mutvārdu daļu.

Citi **Vispārējās tiesas Reglamenta** grozījumi tostarp skar šādus jautājumus:

- 1) **kancelejas nodevu** atcelšana par izrakstiem no kancelejas reģistra, procesuālo dokumentu kopijām, kā arī apliecinātiem rīkojumu un spriedumu norakstiem;
- 2) normu attiecībā uz **procesuālo dokumentu iesniegšanas un izsniegšanas veida** modernizēšana;
- 3) iespēja **ar vienkāršu lēmumu** noteikt procesuālos pasākumus, kuru noteikšanai līdz šim bija nepieciešama rīkojuma pieņemšana (mutvārdu procesa atkārtota sākšana un lietu apvienošana, ja nav pieteikuma par konfidencialitātes ievērošanu);
- 4) termiņa ierobežošana, lai iesniegtu **prasības pieteikuma grozījumus**, kad tiesību akts, kuru lūdz atcelt, ir aizstāts vai grozīts ar citu tiesību aktu, kam ir tāds pats priekšmets;
- 5) iespēja tieši veikt **pierādījumu vākšanas pasākumu, ar ko lūdz sniegt informāciju vai iesniegt kādu materiālu**, iepriekš neveicot procesa organizatorisko pasākumu;
- 6) tādu normu skaidrošana un racionalizēšana, kas attiecas uz **papildu pieteikumu** (pieteikums par labošanu, pieteikums par papildsprieduma taisīšanu, protests par aizmugurisku spriedumu, trešās personas protests, pieteikums par interpretēšanu, pieteikums par pārskatīšanu, pieteikums par tiesāšanās izdevumu apstrīdēšanu) **nodošanu** iztiesāšanas sastāvam;
- 7) **Vispārējās tiesas sēžu pārraidīšana**, kas varēs notikt tikai pēc lēmuma par tās īstenošanu stāšanās spēkā.

Jaunie **Reglamenta izpildes praktiskie noteikumi**, ko pieņēmusi Vispārējā tiesa, skaidro un precizē Vispārējās tiesas Reglamenta normas, tostarp par **personas datu aizsardzību, konfidencialitātes ievērošanu attiecībā uz noteiktiem datiem** tiešo prasību lietās, **procesuālo dokumentu un to pielikumu noformēšanu**, kā arī **piedalīšanos** tiesas sēdēs, tostarp **videokonferencē**.

Jaunās procesuālās normas, kas stāsies spēkā 2024. gada 1. septembrī, kā arī Statūtu un abu tiesu reglamentu konsolidētās versijas pieejamas *Curia* tīmekļvietnes sadaļā [Tiesa/Process](#) un [Vispārējā tiesa/Process](#).

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎(+352) 2170.

Palieciet ar mums!

¹ Šie grozījumi publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2024. gada 12. augustā: [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula \(ES, Euratom\) 2024/2019](#) (2024. gada 11. aprīlis), ar ko groza protokolu Nr. 3 par Eiropas Savienības Tiesas statūtiem; skat. arī [PP Nr.°125/24](#).

² Attiecīgie grozījumi arī ir publicēti 2024. gada 12. augusta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*: Tiesas Reglamenta grozījumi [\[2024/2094\]](#) un Vispārējās tiesas Reglamenta grozījumi [\[2024/2095\]](#).

³ Praktiski norādījumi lietas dalībniekiem par Tiesā iesniegtajām lietām publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* [\[2024/2173\]](#).

⁴ Vispārējās tiesas Reglamenta izpildes praktiskie noteikumi [\[2024/2097\]](#).

⁵ Skat. [PP Nr.°125/24](#).